

EDISANA IDO KE EYO EMI

John 17:21-23; Nwèd Mbon Galatia 5:22, 23; Nwèd Mbon Ephesus 4:17-32; 5:25-27; Nwèd Mbon Colossae 3:1-15; Titus 2:11-14

QYQHỌ UKEPE-ÑKPỌ 263

Eke IkpỌ Owo

IKỌ IBUOT: “Mfọn Abasi ama ọbiọñọre edida erinyaña ọsọk kpukpru owo; onyuñ ekpep nnyin ñkpọ, man oto do nnyin idianare ikpọñ idiọk ido ye idiọk udọñ ererimbot, idu uwem ke eti ibuot ye edinen ido ye ido Abasi ke eyo emi” (Titus 2:11,12).

I Edinam Asana Ofuri-ofuri

1. Edinam-asana ada edidiana kiet esin ke otu mme andinim ke akpanikọ John 17:21-23; Mme Hebrew 2:11
2. Christ akakpa man anam ufọk Abasi asana, Nwèd Mbon Ephesus 5:25-27; John 17:9, 16, 17, 20; Mme Hebrew 13:12
3. Edinam-asana enyene mme andinim ke akpanikọ ke ererimbot emi, Titus 2:11-14; Luke 1:75

II Ndidu Edisana Uwem

1. Mme mfri Spirit eyarade ke uwem owo emi ema ekenam asana, Nwèd Mbon Galatia 5:22, 23; Nwèd Mbon Ephesus 5:9; 2 Peter 1:5-7
2. Esio “akani owo” eduok, Nwèd Mbon Ephesus 4:17-22; Nwèd Mbon Colossae 3:5-9
3. Emen “obufa owo” esine, Nwèd Mbon Ephesus 4:23-32; Nwèd Mbon Colossae 3:1-4, 10-15.

SE EKPEPDE EBAÑA

Idiok-ñkpọ

Ke ini ekebotde Adam ke Iñwañ Eden, ekenam enye ke mbiet Abasi. Ema enam Enye ọfọn ama, anana udọñ ye uduak idiok-ñkpọ. Kpukpru ekikere ye udọñ esie ekeidi edisana. Ekebot enye esin ke “edinen ido ye edisana ido akpanikọ” (Nwèd Mbon Ephesus 4:24). Idiok-ñkpọ ikeduñkeduñ ke esit esie, edi idomo okoto añwa etiene enye, onyuñ anam enye emek nditut utọñ ke item Abasi.

Mkpa

Ke ini Adam ama akanam idiok-ñkpọ, enye ama akpa ke spirit: adiañade ọkpọñ Abasi, mme ekikere ekabare edi mbukpo; mme udọñ ye se enye akamade ema ekabare ediok ñko. Ndien ọtọñode ke ini oro aka iso, kpukpru ubon Adam enyene uduot akpa ete ye eka mmọ. Utu ke mmọ emana ke edisana uwem ye edinen ido, mmọ emana ke idiok. “Sese, ñkemana ke ukwañ; eka mi okonyuñ oyomo mi ke idiok” (Psalm 51:5). “Mmọdo, nte idiok-ñkpọ okotode owo kiet oduk ke ererimbot, mkpa onyuñ otode ke idiok-ñkpọ oro oduk; mkpa onyuñ ebe osim kpukpru owo, koro kpukpru owo ema enam idiok-ñkpọ” (Nwèd Mbon Rome 5:12).

Obukidem ye Edinam-asana

Uduot idiok-ñkpọ emi nnyin kpukpru inyenede ito Adam edi ñkpọ emi anamde mme owo esọp eduọ eduk ke edinam idiok-ñkpọ, mme edibiat ibet. Ntre, idiok-ñkpọ edi ke ikpehe iba: uduot idiok-ñkpọ idadeda imana ye mme idiok-ñkpọ emi inamde ke ima ikekpon isim isua emi ifiokde eti ye idiok. Ndusuk ini esikot uduot idiok ñkpọ emi ke enyiñ efen “uduot Adam,” “nda mmana idiok-ñkpọ,” “akani owo,” “ikpọhidem idiok-ñkpọ,” ye “obukidem.” Ke ini anam-idiok etienede Abasi ye ata edikabare esit, onyuñ ọbode erinyaña, efen mme idiok-ñkpọ esie oro ọwọrọ ete ke mme idiok-ñkpọ emi enye akanamde, eda Iyip Jesus efen enọ enye, enyuñ etọ akani owo oro ọkpọsọñ ita. Okposuk edi ọkpọsọñ ita emi anamde enye osuk idem idaha oro, enyuñ ekọñde enye edian ke krọs, oro ikemeke ndinam obukidem akpa, ibọhọke Iyip Jesus ọtọñọ nta anam utom ọyọhọ ikaba ke esit esie. Ekọñ “akani owo” oro ke krọs ke ini owo ọbode erinyaña, edi enye ikpaha kaña tutu odudu edinam-asana ediwot enye onyuñ abiat ikpọhidem idiok-ñkpọ. “Ema ewot akani owo emi nnyin ikedide ke cross ye Enye, man ebiat ikpọhidem idiok-ñkpọ” (Nwèd Mbon Rome 6:6).

Edinam-asana edi ndiyet esit ye uwem nnyin asana oto ke iyip Jesus. Mi ke ebiat nda-mmana idiok-ñkpọ enyuñ eyet se ibiarade esio ke uwem owo, enam afiak asana nte ke akpa ini emi ekebotde owo. **Ikpọhidem** ke emi osuk okokop ubiak, **ekikere** ibọhọke ndudue ye idomo, edi ema enam esit ọfọn onyuñ asana nte enyenede ukeme ndibọhọ odudu idiok-ñkpọ. Ntem imekeme ndikut ukpọhọre emi odude ke mfọn-mma Adam ye mfọn-

mme mme anditiene-Christ. Mbemiso akpa ete ye eka nnyin eduo, mmọ ema efọn ema ke **esit ye ukpọn** ye **ekikere** ye **ikpọhidem** mmọ. **Uduot** mmọ ikasabakede ikonyuñ ibiarake ke baba usuñ kiet nte eke nnyin. Edi ke ini enamde nnyin isana, eyet uduot ye esit nnyin asana. Edi mfọn-mma nnyin idighe utọ eke Adam ke ini enye mikanamke kaña idiok-ńkpọ. Mfọn-mma emi nnyin inyenede, ekot enye ete: mfọn-mma ikọt Christ.

Ñwed Abasi anam nnyin itim ifiok ite ke edinam-asana inyeneye mme idiok-owo. Edinam-asana enyene mmọ emi ema ekefak, oro edi, Ufok Abasi. “Mme ebe, ema iban mbufo, kpa nte Christ akamade ufok Abasi, okonyuñ ayakde Idem ọnọ ke ibuot esie; man Enye akpada mmọn ọkọrọ ye Ikọ Abasi eyet ọkọp esie, anam enye asana; man akpada enye ọnọ Idem Esie nte ufok Abasi emi ọyọhọde ye ubọn, minyuñ inyeneye ntọi mme eriñwine mme oruk ńkpọ eke etiede ntre; edi man enye asana onyuñ anana ndo” (Ñwed Mbon Ephesus 5:25-27). Jesus ama ọbọn akam abaña edinam mbet Esie esana, “Mbeñeke mbaña ererimbot, edi mbeñe mbaña mmọ oro ọkọnọde Mi. . . Mmọ idighe eke ererimbot, kpa nte Ami mmendighe eke ererimbot. Da akpanikọ Fo dianare mmọ nim nọ Idem Fo: ikọ Fo edi akpanikọ” (John 17:9, 16, 17). Ntre, edinam-asana, edi enọ emi adianade edifen ke idiok-ńkpọ.

Ediyak Idem Nnọ Abasi

Ke ini owo ọbọde enọ emi anamde esit esie asana, ndien enye odu uwem emi asanade onyuñ ananade idiok-ńkpọ, utọ owo Abasi oro odu ke eti idaha ndiyak ikpọhidem esie nte “odu-uwem uwa, emi asanade, emi onyuñ enemde Abasi ndibọ” (Ñwed Mbon Rom 12:1). Okposuk edi nte edide ido owo emi ema ekenam asana ndinam ńkpọ nnọ Abasi, edi sia obukidem akamade uwak mfina, enye onyuñ oduñde ke ererimbot eke ọyọhọde ye idiok-ńkpọ, ana nte enye ayak idem esie ọnọ Abasi ofuri ofuri ke akam, man ekeme ndidu uwem “ke edisana ido ye edinen ido ke iso Imọ”, (Luke 1:75) ke ofuri eyo uwem esie. “Koro mfọn Abasi ama ọbiọñre edida erinyaña ọsok kpukpru owo; onyuñ ekpep nnyin ńkpọ, man oto do nnyin idianare ikpọn idiok-ido ye idiok udọn ererimbot, idu uwem ke eti ibuot ye edinen ido ye ido Abasi ke eyo emi” (Titus 2:11, 12).

Idomo

Satan osuk enyenyene ukeme ndidomo owo emi ema ekenam asana, ebe ke enyin ye ke ekikere. Enye ama owut Jesus kpukpru mme idut ererimbot, ye ubọn mmọ, edi Jesus ama akan enye. Nnyin ńko imenyene ukeme ndiñwana ye enye, “Ke akpanikọ nnyin idodu uwem ke obukidem, edi nnyin iñwanake ekọn nte ido obukidem edide (koro ńkpọ ekọn, eke idade iñwana ekọn, idighe ńkpọ ekọn obukidem, edi se ikopde idem ke enyin Abasi ndiwuri mkposọn ebiet); nnyin iwuri ekikere esit owo, ye kpukpru edikọn ńkpọ eke emenerede idem ke enyọn eñwana ye ifiok Abasi; inyuñ imum kpukpru ekikere nte mbuot-ekọn, inam mmọ esuk ibuot enọ Christ” (2 Ñwed Corinth 10:3-5).

Andidiok ebe ke ekikere ye uduak esit owo ada owo Abasi awaha ọkpọn usuñ. Ediwak ini Satan ebe ke ekikere ye uduak esin ubahade mme idiok-esit ke otu nditọ-ete. Edi edinam-asana esin edidiana kiet ke otu nditọ Abasi kpa ńkpọ emi andidiok asuade onyuñ oyomde ndibiat kpukpru ini. Mme ńkpọ ekọn Spirit enọ nnyin ukeme ndikara nnyuñ ñwuri mme ekikere ye uduak emi, ndien ke inamde ntre, nnyin ikan Satan.

Edidiana Kiet

“Man mmọ edi kiet, kpa nte nnyin idide kiet.” “Man mmọ kpukpru ekpekam edi kiet, nte Afo, Ete, odude Mi ke idem, Ami nnyuñ ndude ke Afo, man mmọ ńko ekpedi kiet ke nnyin.” “Man mmọ edi kiet kpa nte nnyin idide kiet.” “Ami ndu ke esit mmọ, Afo onyuñ odu ke esit Mi, man mmọ ekabare efọn ema edi kiet.” Kpukpru mme ikọ emi ekebaña edidiana kiet ye edidi kiet eto ke akam emi Jesus ọkọbọnde abaña mbet Esie, (John 17). Ọfọn adaña didie ọnọ nnyin mfin emi ndinyene edinam-asana man ikeme ndi-nyene akwa ukpeme emi edinamde nnyin ikeme ndikan uduak Satan, emi edide ndibahare nnyuñ ńkan nnyin.

Edifen Nnọ

“Eme ime ye kiet eken, enyuñ efen kiet eken, edieke owo mbufo ekededi enyenede ikọ ye owo; kpa nte Ọbọn ekefende mbufo, efen mmọ eñwen kpasuk ntre” (Ñwed Mbon Colossae 3:13). Oh! Edieke kpukpru mmọ oro ekotde idem mmọ mbon Abasi, ekpekemedede ndinyene ọyọhọ mfọn Abasi oro ke ukpọn mmọ, baba edisioño ndo kiet, mme utok, mme afanikọn ikpeduhe ke otu ikọt Abasi. Kere baña nte Abasi adade mfọn Esie efen mme idiok-ńkpọ nnyin onyuñ abiatde mme ison emi ikakamade Enye oto ke unana edinam uduak Esie! Adaña didie ke nnyin ńko ikpenyene ndifen nnọ kiet eken! “Ndien ekọrọ ke kpukpru ńkpọ, esine ima, emi edide se ibopde uwem adiana inam ọfọn ama. Eyak emem Christ akara ke esit mbufo” (Ñwed Mbon Colossae 3:14, 15).

Paul ama ọdọhọ nditọ Hebrew ete: “Etiñ enyin esaña ke emem ye kpukpru owo; enyuñ esaña ke edisana ido, koro esiode oro efep, baba owo kiet idikwe Ọbọn.” Edi ọkpọsọn ńkpọ ọnọ ndusuk owo ndisaña ke emem ye

kpukpru owo. Edi mmem-mmem nkpo ono mmọ ndisaña ye mbio efen. Ndisaña ke emem ye ndusuk owo edi ndidomo ime ye mme eno mfon Abasi emi edude ke uwem nnyin. Mme owo edu emi edide mbon ewan ye mbon utok, emi emade nditiñ ikọ eti eti. Utọ mbon oro ewak nditiñ se minenke. Ndien edieke mmọ ekemedede ndidori owo ikọ man ikpe obiom owo oro, mme nditiñ se minenke ndian enye emi edidade afanikọñ edi, eyenam ntre. Mmọ eyenam ikọ oro okpon, ekwaña ikọ enyuñ ewoñore enim, enyuñ edioñ mme ikọ efen edori ke esit ke idiok usuñ. Oruk mbon oro edi mmọ emi edomode eno ye mfon fo. Edi Ikọ Abasi odohọ ete, “Esaña ke emem ye kpukpru owo”, idighe ye ndusuk owo, edi ye kpukpru owo.

Ibuk

Edieke inwanade ndidiana kiet ke spirit nnyuñ nsaña ke nsuhore-idem ye mfefere esit ye anyan ime inyuñ iyo kiet eken, nnyin iyekeme ndisana ubak usuñ nnyin ye ekikere nyak man kiet osuk idem ono kiet eken, inyuñ inam akpanikọ ino Ikọ Abasi.

Nnyin ikemeke ndidu uwem ibuk ndien ifiak isuhọ ye odudu emi otode Heaven ke uwem nnyin. Nnyin inyene ndibuana inyene nnyin ye owo efen. Mfina ediwak owo edi koro mmọ edide ibuk, eyom ufon eno idem mmọ ikpoñ, enam nkpo eno idem mmọ ikpoñ, ndien akani owo oro ke idem mmọ oyom kpukpru nkpo esaña nte enye amade, midighe ntre, afanikọñ ototo ini kiet. Idighe uwem owo emi enamde asana edi oro, mme uwem owo emi enyenede edifen ke idiok-nkpo, edi, edi esit emi mimanake obufa kaña.

Uduak Emi Eyakde Ofuri Ofuri

Owo emi enyenede erinyaña odu uwem emi ananade idiok-nkpo. Ndot-ndot ufup, iyaresit, ifiopesit, idiok ibaña, usua, edisin esit ke nkpo owo ye nsu etre utom mmọ ke ndo-ndo oro Christ odukde ke esit owo emi obode erinyaña. Owo emi enyañade ikemeke ndiduo obom. Enye ekeme ndikop nte oruñ idiok-nkpo emenerede idem ke isoñ esit esie, edi idiyakke enye owut idem ebe ke ifiop esit mme ndot-ndot ufup ke ama okobọ erinyaña. Edinam-asana eyewubere oruñ idiok-nkpo efep onyuñ anam esit asana. Ke edinam-asana ebiat utom obukidem enyuñ eyet mbukpo ido ye mme idiok udon efep. Se isuhode ke emi edi uduak esit emi asanade, minyuñ inyeneke idiok-nkpo, edi enyene ukeme ndimek se enye amade, onyuñ ekeme nko ndisuhọ ke ndiyak idem kpukpru usen nno Abasi. Nnyin inyene ndibon akam ke ido nte Jesus okobonde, “Okudi nte Ami nnyimede, edi yak edi nte Afo onyimede” (Luke 22:42). Nnyin inyene ndikpa ke nkañ obukidem man idu uwem ino Abasi. Paul okodohọ ete: “Ntoño idem mi ita; nnam enye oduk ufin, mbak, ke mma nkokworo nno owo ewan, ke usuñ ekededede edisio mi ke idem mi eduok” (1 Nwed Corinth 9:27). “Koro edieke mbufo edude uwem nte obukidem etemedede, mbufo enyene ndikpa; edi edieke mbufo edade Spirit, mbufo ewot erinam eke obukidem anamde, mbufo eyedu uwem” Nwed Mbon Rome 8:13). Owo emi ema ekenam ukpoñ esie asana, emi enyenede uduak emi miyomke usuñ esie, onyuñ okpoñde udon esie, ayakde uwem esie nko ono Abasi; ekeme ndidohọ ete: “Ema ewot mi ke kros ye Christ; edi ke ndodu uwem; edi idighe aba ami ke idem mi ke ndu uwem, edi Christ ke odu uwem ke esit mi. Ndien uwem eke ndude ke obukidem ke emi, ke ndu ke mbuotidem, kpa mbuotidem eke nnyenede ye Eyan Abasi, emi akamade mi, okonyuñ ayakde Idem Esie ono abaña mi” (Nwed Mbon Galatia 2:20).

Edinam Ibat

Edieke nnyin inamde ibat ke ini ke ini, ndidunore uwem nnyin nnyuñ nse mme ndudue nnyin, ndien ida Ikọ Abasi ye mbuotidem ke Abasi idomo ndikan mme ndudue ye mmem-idem ye mme unana ukeme nnyin, Abasi eyesin nkpo ke nnyin emi edinamde isoñ idem ke Enye. Afanikọñ ediwak owo ke ediwak ini edi ke mmọ-ema ndiyak idem mmọ nno mmem-idem, enyuñ ema ndika iso nsuhọ do, ndien akpa nkpo emi mmọ efiokde edi ke mmimọ ke inam mmem-idem emi aka iso. Abasi iyomke nnyin inam ntre. Enye oyom nnyin ikan mmọ. Nnyin inyene ndikan ke ini inwanade ye mmem-idem, inyuñ ikponorede mme nkpo obukidem inim, ndien iyak idem ino mme nkpo Spirit, oro edi, ida esit mbom isine, ye mfonido, ye nsuk-idem, ye ifure ifure ido, ye ime ndien okoro ke kpukpru nkpo esine ima, emi edide se ibopde uwem adiana inam ofon ama, (Nwed Mbon Colossae 3:14).

Ndisana Ke Esit Idem

Eyop ototo ndikori ke ekpin. Mme ndak eyop emi edude ke idak ema ekpa, ekpin esie okori oworo ediye ediye. Mme oruñ esie ekori eduk isoñ tutu ekesim mmọñ emi odude ke esit isoñ. Emi edi ndiwut nte ata eyen Abasi etiede. Uwem esie ke Spirit enyene nkori oto ntotoño utom emi enamde ke esit esie, emi nko owutde idem ke edu uwem esie.

Ediwak owo edomo ndiwut idem nte mmọ emi enamde esana, enyuñ enyenede nsuhore-idem, mmọ enyuñ edomo ndiwut idem nte ata ndisana owo. Oro idighe baba nkpo kiet. Akpan nkpo emi miyomke ubiat ini edi

ndisana ke esit idem, ndiyak idem nno Abasi nnyuñ nsin oruñ ntotuño-ntotuño ke Ikọ Abasi. Oro eyefon onyuñ oñwum mfri eke ofonde ama. Edieke afo añwanade ndinyene ñkọri ke Spirit enyofñ-enyofñ, oro eyebiat mfri, edi edieke ñkọri ofonode utom ko ke esit idem oforo, mfri eyefon ama, ndien utom emi afo anamde ofo Abasi eyenana ndo.

“Eyak emem Christ akara ke esit mbufo; ekekot mbufo eduk ke idem kiet, man enyene emem oro. Mbufo enyuñ enyene esit ekom” (Ñwed Mbon Colossae 3:15).

MME MBUME

4. Nso idi mme enyiñ emi Ñwed Abasi okotde nda-mmana idiok-ñkpọ.?
5. Nọ isofñ ke Ikọ Abasi emi owutde ete ke edinam-asana edi ofoforo utom mfon iba emi adianade erifen ke idiok-ñkpọ.
6. Nso idi ndusuk ñkpọ emi ikemedede ndinyene nto edinam-asana?
7. Nso idi mme ndusuk ñkpọ emi etode ke ntak iduọ owo eke edinam-asana mikemeke ndisio mfep?
8. Nte edinam-asana efefik nda-mmana idiok-ñkpọ onim mme owowubede osio?
9. Nọ isofñ ke Ikọ Abasi emi owutde ete edinam-asana enyene nnyin ke eyo emi.
10. Siak mme mbuñwum Spirit.
11. Nso ye nso ke owo enyene ndisana nyak ke ini enye akabarede edi anditiene-Christ?
12. Nso ñkpọ ke enọ anditiene-Christ item ete ada “esine”?